

Годишен доклад за дейността Доклад на независимия одитор

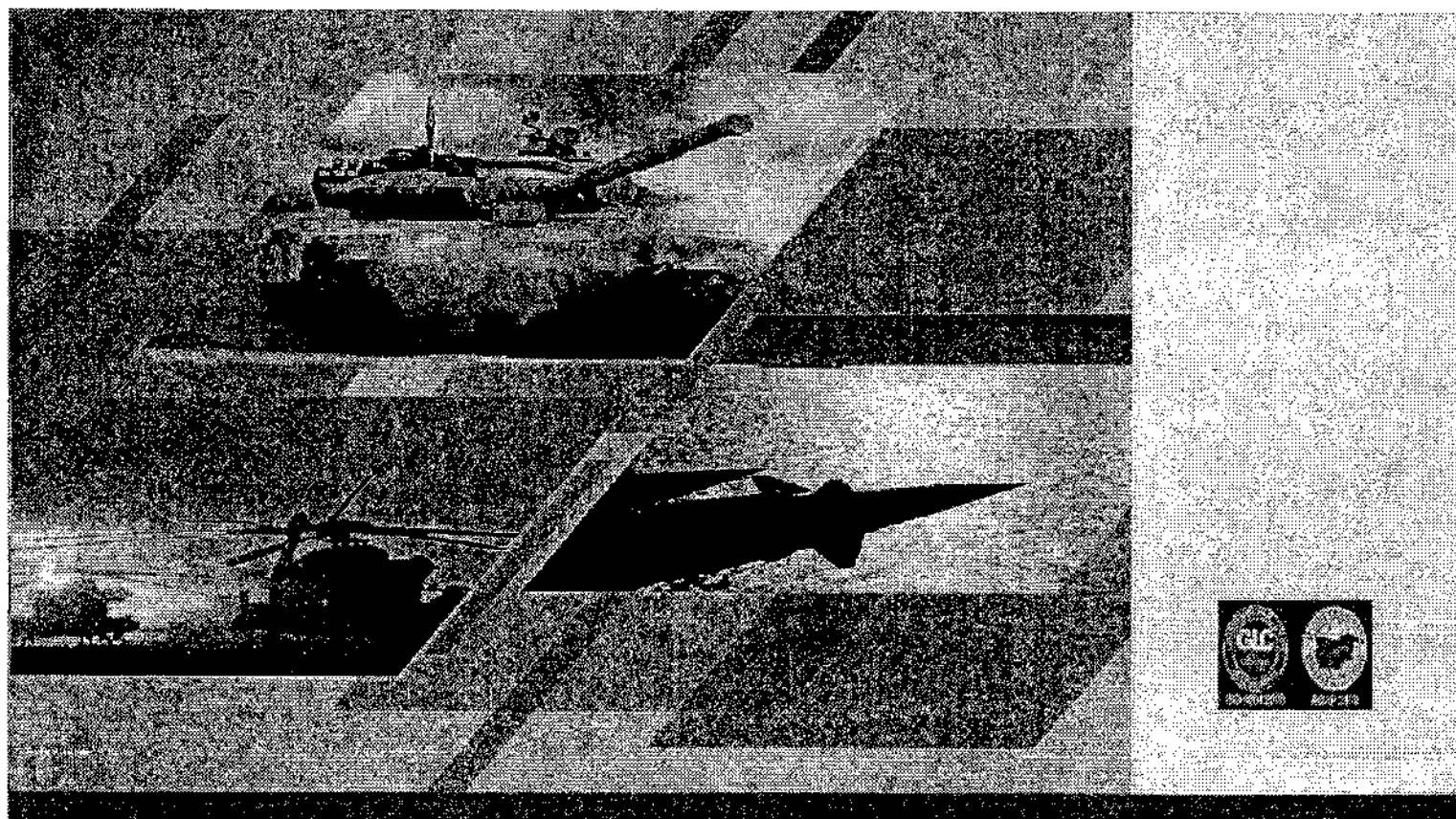
Индивидуален финансов отчет

на

„Терем“ ЕАД

31 декември 2016 година

съставен съгласно
Международните стандарти за финансово отчитане

1. Обща информация за дружеството

„ТЕРЕМ“ ЕАД (Дружеството) е регистрирано като еднолично акционерно дружество в Република България.

През 2008 г., съгласно разпоредбата на § 4 от Закона за търговския регистър, дружеството е пререгистрирано в Търговския регистър на Агенцията по вписванията към Министерство на правосъдието с ЕИК 129008074.

Седалището и адресът на управление на предприятието-майка е в гр. София, жк “Левски-Г”, ул. “Станислав Доспевски” бл. 40.

Акционерна структура

Акционерният капитал е в размер на 50 551 210 лв. и е разпределен в 50 551 210 броя поименни акции по 1 лев номинална стойност.

Едноличен собственик на капитала на “ТЕРЕМ” ЕАД е Българската държава, чийто права, с оглед отрасловата компетентност, се упражняват от Министъра на отбраната.

Система на управление

Системата на управление на Дружеството е едностепенна със Съвет на директорите в състав:

- от 01.01.2016 г до 27.05.2016 г.: Мария Димитрова Вълканова, Светозар Цветанов Вешков, Стоил Стоянов Яков, Огнян Димитров Чальков, Камен Петрушинов Илиев. Председател на СД е Стоил Стоянов Яков.
- от 27.05.2016 г до 27.02.2017 г.: Мария Димитрова Вълканова, Светозар Цветанов Вешков, Христин Пенев Петков, Огнян Димитров Чальков, Радка Викторова Илиева. Председател на СД е Христин Пенев Петков.
- от 27.02.2017 г и към настоящия момент: Станчо Петков Петков, Светозар Цветанов Вешков, Христо Богданов Богданов, Румян Димитров Русев и Димитър Михайлов Михайлов. Председател на СД е проф. д-р инж. Станчо Петков Петков.

Дружеството се представлява и управлява от изпълнителния директор инж. Христо Богданов Богданов.

Производствена дейност

Предметът на дейност на Дружеството за отчетния период е извършване на капитален и среден ремонт на военна техника, въоръжение и боеприпаси и друго военнотехническо имущество, производство на единични дребно серийни количества, различно военнотехническо имущество, съоръжения и апаратури и машини, внос, износ, реклама, маркетинг, инженеринг, развитие и усъвършенстване на специална и гражданска продукция, услуги, техническа помощ и обучение и други промишлени и търговски дейности в страната и в чужбина, разрешени от закона.

Интелектуална собственост

Дружеството притежава:

- лиценз за износ и внос на продукти, свързани с отбраната, издаден от Междуведомствения съвет по отбранителна индустрия и сигурност на доставките към Министерския съвет.

- удостоверение за регистрация на трансфер на продукти, свързани с отбраната, издаден от Междуведомствения съвет по отбранителна индустрия и сигурност на доставките към Министерския съвет.

Дружеството притежава лицензионни права, вписани в Патентното ведомство на Република България, по лицензионни договори за ноу-хау за изключителна безсрочна лицензия, производствен опит – добра ремонтна практика за унищожаване на артилерийско снаряжение, за унищожаване на стрелково въоръжение; за развиване на взриватели, за ремонт на стражеви кораби (фрегати), за ремонт на Т-72 и МТ-ЛБ, за ремонт на вертолетите Ми-8/17, Ми-14 и Ми-24Д/В, за ремонт на БМП-1 и други.

Лицензополучатели по отделните лицензионни договори са дъщерните предприятия на „Терем“ ЕАД.

Научно-изследователска и развойна дейност

Развойната дейност и проекти, изпълнявани от дружествата в група „Терем“, са насочени към разработване на технологии за усвояване на нови изделия и процеси с оглед адаптиране на производствените способности на предприятията в групата към настоящите пазарни нужди. Участието на „Терем“ ЕАД в тези процеси е координационно.

Инвестиции

○ Инвестиции в дъщерни предприятия

Към 31 декември 2016 г. „Терем“ ЕАД участва с над 50% в капитала на следните дружества:

Име на дъщерното предприятие	Страна на учредяване и основно място на дейност	Основна дейност	2016	2016
			’000 лв.	участие %
„Терем - Ивайло“ ЕООД	Р. България гр. Релико Търново	ремонт на класически, артилерийско и ракетно въоръжение	5 560	100
„Терем КРЗ ФА“ ЕООД	Р. България гр. Варна	ремонт на кораби	11 598	100
„Терем Цар Самуил“ ЕООД	Р. България гр. Костенец	ремонт и утилизация на боеприпаси	1 498	100
„Терем Летец“ ЕООД	Р. България гр. София	ремонт на авиационна техника	4 654	100

„Терем Овеч“ ЕООД	Р. България гр. Провадия	ремонт на автомобилна и бронирана техника	4 472	100
„Терем Хан Крум“ ЕООД	Р. България гр. Търговище	ремонт на бронетанкова техника	24 570	100
			<u>52 352</u>	

о Инвестиции в асоциирани предприятия

Към 31 декември 2016 г. „Терем“ ЕАД притежава участия в капитала на следните дружества

Име на асоциираното предприятие	Страна на учредяване и основно място на дейност	Основна дейност	2016	2016
			‘000 лв.	участие %
„ТЕРЕМ – ген. Вл. Заимов“ ООД	Р. България гр. Божурище	ремонт на радиолокационна и свързочна техника	749	26,0
„ЕЛМЕТИНЖЕНЕРИНГ“ АД	Р. България гр. София	външно-търговска дейност	22	18,33

Персонал

Броят на персонала към 31 декември 2016 г. е 40 служители (2015 г. 37 служители).

Програмите за обучение, предлагани на служителите на дружеството, имат за цел развитието на компетенциите на служителите. Политиката в областта на обучението е специално насочена към предоставяне на високи професионални познания, както и във връзка с изискванията за здравословни и безопасни условия на труд.

2. Значителни събития през 2016 година

На общо събрание на акционерите на „Терем“ ЕАД, проведено на 19 юли 2016 г., е взето решение да не се разпределя дивидент от печалбата за 2015г. Същата да се използва за допълване на фонд „Резервен“ (законови резерви), както и за покриване на загубите от минали години.

С решение на общото събрание на „Терем – КРЗ Флотски арсенал“ ЕООД от 27.06.2016 г., едноличният собственик на капитала („Терем“ ЕАД) е разпределил дивидент в размер на 50 на сто от печалбата след данъци, съгласно т.5, във връзка с т.1, б. „а“ от Разпореждане № 2/18.02.2016 г. на Министерски съвет. За останалите дружества от Групата не са вземани решения за разпределяне на дивиденди.

Едноличен собственик на капитала на предприятието-майка е българската държава, чийто права, с оглед на отрасловата компетентност се упражняват от министъра на отбраната. На 20.09.2016 г. с Протокол на министъра на отбраната (в качеството му на едноличен собственик на капитала) е извършено увеличение на капитала в размер на 1 210 лв., представляващи непарична вноска – съд за разтопен метал (пота). С тази апортна вноска, капиталът на дружеството е увеличен от

50 550 000 лв. на 50 551 210 лв., разпределени в 50 551 210 броя поименни акции по 1 лев номинална стойност. Обстоятелството е вписано в Търговския регистър с № 20160920102150 на 20.09.2016 г.

3. Важни събития след съставяне на годишния индивидуален финансов отчет

С протоколно решение № РД-36-15/20.02.2017 г. на едноличният собственик на капитала е извършена промяна в състава на Съвета на директорите на дружеството. Освободени са: Христин Пенев Петков, Огнян Димитров Чалъков, Мария Димитрова Вълканова и Радка Викторова Илиева. На 21.02.2017 г. е подадено заявление в Търговския регистър за вписване на новия СД в състав: Станчо Петков Петков, Светозар Цветанов Вешков, Христо Богданов Богданов, Румян Димитров Русев и Димитър Михайлов Михайлов. На 27.02.2017 г. тази промяна е вписана в Търговския регистър към Агенцията по вписванията. Председател на СД е проф. д-р инж. Станчо Петков Петков, а изпълнителен директор е инж. Христо Богданов Богданов.

С протоколно решение № РД-36-30/24.03.2017 г. на Министъра на отбраната, капитала на дружеството е увеличен от 50 551 210 лева на 51 801 759 лв. чрез апортна вноска на застроени и незастроени имоти, частна държавна собственост, находящи се в землището на гр. Дебелец. Подадено е заявление за вписване на това обстоятелство в Търговския регистър към Агенцията по вписванията.

4. Основни финансови показатели за 2016 г.

Показатели	2016	2015	промяна, %
Приходи от продажби	59 986	35 143	70,7%
Резултат от оперативна дейност	2 422	577	319,8%
Печалба преди данъци	3 410	3 368	1,3%
Печалба за периода	3 117	3 075	1,4%
Общ всеобхватен доход за периода	3 113	3 077	1,2%
Нетекущи активи	63 649	92 011	-30,8%
Текущи активи	73 850	35 980	105,3%
Собствен капитал	110 907	107 966	2,7%
Нетекущи пасиви	35	25	40,0%
Текущи пасиви	26 557	20 000	32,6%

Стопанската дейност на „Терем“ ЕАД през 2016 година беше организирана в насока за изпълнение на утвърдената Бизнес-програма 2015-2017 г. от принципала на дружеството.

5. Преглед на рисковите фактори

Рисковете, на които е изложено дружеството могат да се разделят в зависимост от пораждащите ги фактори и възможностите за управлението им на **систематични** и **несистематични**.

Систематичните рискове се свързват с общото състояние на макроикономическата среда. Те се отнасят до всички стопански субекти в страната и са резултат от външни за дружеството фактори, върху които то не може да влияе.

Макроикономическият риск се характеризира чрез основните макроикономически индикатори – брутен вътрешен продукт, валутен курс, равнище на инфлацията и лихвени равнища, промени в ценовите равнища на фондовия пазар, бюджетен дефицит, безработица и др.

Основните показатели на стопанската среда в България, които оказват влияние върху дейността на дружеството, за периода 2013 – 2016 г. са представени в таблицата по-долу:

Показатели	2013	2014	2015	2016
БВП в млн. лева*	82,166	83,634	88,571	89,115
Реален растеж на БВП**	0.4%	1.5%	3.0%	2.1%
Инфлация в края на годината	(0.9)%	(2.0)%	(0.9)%	(0.5)%
Среден валутен курс на щатския долар за годината	1,47	1,47	1,76	1,77
Валутен курс на щатския долар в края на годината	1,42	1,61	1,80	1,86
Основен лихвен процент в края на годината	0.02	0.03	0.01	0.00
Безработица (в края на годината)	11.8%	10.7%	10.0%	8,00%

източник: БНБ и НСИ

*предварителни данни за 2016 г.

**предварителни данни към 30.09.2016 г.

Систематичните рискове не могат да бъдат избегнати от икономическите субекти в страната, което поражда необходимостта от извършването на анализи и прогнозиране на макроикономическите показатели с цел тяхното минимизиране.

Забавянето на икономическия растеж и влошаването на макроикономическите параметри в страната би довело до намаляване на реалните доходи и покупателната способност на населението, което неминуемо ще засегне негативно печалбите на съответното дружество.

Несистематичните рискове са рискове, върху които дружеството може да упражни контрол. В зависимост от пораждащите ги фактори те могат да бъдат разделени на **секторен (отраслов)** и **оперативен (фирмен) риск**.

Секторният (отрасловият) риск е рискът, свързан с развитието на сектора, в който оперира дадена компания. Той се поражда от влиянието на технологичните промени в отрасъла върху доходите и паричните потоци в този отрасъл, силна конкуренция на външния пазар, нелоялна конкуренция на вътрешния пазар, социални конфликти и др.

Фирменият риск е свързан с дейността на дружеството. Той е специфичен за всяка компания и се влияе от възможността на дружеството да посреща задълженията си.

Някои от специфичните рискове, пред които е изправено дружеството са:

- През последните пет години, делът на договорите, възлагани от МО за ремонти, производство, модернизация и утилизация на въоръжение и военна техника с дружеството, заема около 5% от произведената продукция на група „Терем“, поради по-ограничения размер на бюджетно финансиране за тези дейности. Поради това, дейността на дружеството и съответно на цялата група „Терем“ се осигурява с приходи от договори за производство на специална и гражданска продукция, сключвани от „Терем“ ЕАД с месни и чужди фирми, както и от директни договори, сключвани от отделните дъщерни дружества в групата;
- Висока степен на динамика на вътрешния и външните пазари на специална и гражданска продукция;
- Намаляване на оперативните парични средства на дружеството в резултат на блокирани финансови средства в размер на около 9,5 млн. лв. през 2014 година в обявената в несъстоятелност „Корпоративна търговска банка“ АД.

Управление на финансовия риск

Дружеството е изложено на различни видове рискове по отношение на финансовите си инструменти. Най-значимите финансови рискове са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци.

Общото управление на риска е фокусирано върху трудностите при прогнозиране на финансовите пазари и достигане минимизиране на потенциалните отрицателни ефекти, които могат да се отразят върху финансовите резултати и състояние на дружеството.

Текущото управление на риска в дружеството се осъществява от органите на управление. Приоритет при управлението на риска е да се осигури финансовата стабилност на предприятието.

Детайлна информация е налична в оповестяването към индивидуалния годишен финансов отчет за 2016 г. (Приложение № 33). В същото приложение е оповестена и информация за експозицията на предприятието по отношение на кредитния и ликвидния рискове.

6. Информация за основните характеристики на системата на вътрешен контрол, прилагани от дружеството в процеса на изготвяне на финансовите отчети

Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя доклад за дейността, както и финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към края на годината, за финансовите резултати от дейността и за паричните потоци в съответствие с приложимата счетоводна рамка. Отговорността на ръководството включва и прилагане на система за вътрешен контрол за предотвратяване, разкриване и изправяне на грешки и неверни изложения, допуснати в резултат на действия на счетоводната система. В тази връзка ръководството спазва следните основни принципи в своята дейност:

- придържане към определена управленска и счетоводна политика, оповестявана във финансовите отчети;
- извършване на всички операции в съответствие със законовите и подзаконовите нормативни актове;
- отразяване на всички събития и операции своевременно, с точен размер на сумите в подходящите сметки и за съответния отчетен период, така че да позволяват изготвянето на финансовите отчети в съответствие с конкретно зададената счетоводна рамка;
- спазване на принципа на предпазливостта при оценката на активите, пасивите, приходите и разходите;
- установяване и прекратяване на измами и грешки;
- пълнота и правилност на счетоводната информация;
- изготвяне на надеждна финансова информация; придържане към – Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), одобрени за прилагане от Комисията на Европейския съюз и спазване на принципа на действащо предприятие.

7. Оперативни резултати през 2016 г.

Приходите от продажба на продукцията през 2016 г. нарастват със 70,7% (или с 24 843 хил. лв.) спрямо 2015 г. Те включват изцяло реализация само на специална продукцията, като около 90% (2015 г.: 83%) от тях са постигнати чрез износ (преобладаващо извън Европейския съюз).

Показатели	2016	2015	промяна, %
Приходи от продажби на продукцията	59 986	35 143	70,7%
<i>в т.ч. от специална продукцията гражданска продукцията</i>	<i>59 986</i>	<i>35 143</i>	

Основните приходни категории, както и степента на диверсификация на клиентите са както следва:

Показатели	2016	дял	2015	дял
Приходи от продажби на продукция	59 986	100%	35 143	100%
<i>в т.ч. кораборемонтна услуга</i>	53 235	88,7%	28 619	81,4%
за АО "Рособоронэкспорт" - Русия	53 235	88,7%	28 619	81,4%
<i>в т.ч. КВР на авиационна техника</i>	5 148	8,6%	4 937	14,0%
за Министерство на отбраната	3 735	6,2%	3 931	11,2%
за "Металика - АБ" ЕООД	1 413	2,4%	1 006	2,9%

Дружеството няма сделки за продажби със свързани лица, в т.ч. и с лица под общ контрол, които да надхвърлят 10% от неговия оборот:

Другите доходи включват:

Показатели	2016	2015	промяна, %
<i>Приходи от продажба на стоки</i>	556	761	-26,9%
<i>Отчетна ст-ст на продад. стоки</i>	(422)	(841)	-49,8%
Печалба/(загуба) от продажби на стоки	141	(80)	-276,3%
От предоставени лицензионни права	49	146	-66,4%
Наеми		3	-100,0%
Други	159	245	-35,1%
	342	314	8,9%

Разходите за дейността нарастват с 23 026 хил. лв. или с 66% през 2016 г. спрямо 2015 г., което е пряко обвързано с ръста на реализираната продукция. Въпреки това, увеличението в разходите изостава с 4,7% спрямо ръста на продукцията, което индикира за подобрена ефективност. Разходите за външни услуги (разходи за подизпълнители) нарастват с темп, адекватен на ръста на реализираната продукция:

Показатели	2016	2015	промяна, %
Разходи за материали	895	124	621,8%
Разходи за външни услуги	52 050	30 946	68,2%
Разходи за персонала	1 991	1 867	6,6%
Разходи за амортиз. на нефинансови активи	395	644	-38,7%
Промени в наличностите на готова продукция и незавършеното производство	(976)	0	
Други разходи за дейността	3 551	1 299	173,4%
	57 906	34 880	66,0%

Промените в запасите от готова продукция и незавършено производство за 2016 г. влияят в посока на намаление на разходите за дейността с 976 хил. лв. В другите разходи за дейността през 2016 г. е включена провизия за разходи - евентуални ремонтни дейности по гаранционни (договорни) ангажименти в размер на 2 308 хил. лв

Основно перо в разходите за дейността са услугите на външни подизпълнители, като те се изпълняват от свързани лица – дъщерни дружества, които се контролират на 100% от „Терем“ ЕАД, както следва:

Показатели	2016	дял	2015	дял
Разходи за дейността	57 906	100%	34 880	100%
<i>в т.ч. разходи за външни услуги</i>	52 050	89,89%	30 946	88,72%
от "Терем - КРЗ Флотски арсенал Варна" ЕООД	42 911	74,10%	24 417	70,00%
от "Терем - Летец" ЕООД	4 011	6,93%	2 320	6,65%
от "Терем - Хан Крум" ЕООД	490	0,85%	1 095	3,14%

Финансовите разходи (основно курсови разлики) отчитат намаление с 5%, както и финансовите приходи – също намаление, но с 39%. Принос за последното, освен курсовите разлики, има и корекцията (понижение) на лихвените нива по отпуснатите/просрочени стари кредити от компанията-майка към отделни дъщерни дружества.

Показатели	2016	2015	промяна, %
Финансови приходи	2 948	4 855	-39,3%
Финансови разходи	(1 960)	(2 066)	-5,1%

Балансовото число за 2016 г. е увеличено с 9 508 хил. лв. спрямо 2015 г., като в разгърнат вид, изменението по отделните елементи на нетекущите и съответно на текущите активи е както следва:

Показатели	2016	2015	промяна, %
Имоти, машини и съоръжения	4 994	5 350	-6,7%
Нематериални активи	26	2	1200,0%
Инвестиции в дъщерни предприятия	52 352	52 352	0,0%
Инвестиции в асоциирани предприятия	385	650	-40,8%
Вземания по предоставени заеми	186	175	6,3%
Дългосрочни вземания свързани лица	4 464	32 549	-86,3%
Активи по отсрочени данъци	1 242	933	33,1%
<i>Нетекущи активи</i>	63 649	92 011	-30,8%

Показатели	2016	2015	промяна, %
Материални запаси	6 752	3 580	88,6%
Търговски вземания	15 744	1 013	1454,2%
Вземания от свързани лица	34 298	11 988	186,1%
Данъчни вземания	3 901	834	367,7%
Други вземания	5 501	3 141	75,1%

Вземания по предоставени заеми	67	144	-53,5%
Пари и парични еквиваленти	7 587	15 280	-50,3%
<i>Текущи активи</i>	73 850	35 980	105,3%

Динамиката в разчетите със свързаните лица се дължи на тяхната прекласификация в отчета за 2016 г. спрямо 2015 г., съобразно действащите погасителни планове за уреждане на тези взаимоотношения.

Дружеството удовлетворява финансовата концепция за поддържане на капитала, принос за което имат отчетените положителни финансови резултати през разглежданите съпоставими периоди:

Показатели	2016	2015	промяна, %
Основен капитал	50 551	50 550	0,0%
Законов резерв	4 482	4 175	7,4%
Преоценъчен и други резерви	54 736	54 739	0,0%
Неразпред. печалба (загуба) от мин. год.	(1 979)	(4 573)	-56,7%
Печалба/загуба от текущия период	3 117	3 075	1,4%
<i>Общо собствен капитал</i>	110 907	107 966	2,7%

Дружеството прилага схема за отложено плащане към свързани лица, съобразно падежната структура за инкасиране на вземанията от своите клиенти, което води до общо увеличение (32,8%) на текущите пасиви към края на 2016 г. спрямо техният размер в края на 2015 г.

Показатели	2016	2015	промяна, %
Търговски задължения	4 409	8 892	-50,4%
Краткоср. задълж. към свързани лица	19 076	5 807	228,5%
Задълж. към персонала и осигур. инстит.	291	288	1,0%
Данъчни задължения	449	206	118,0%
Други текущи задължения	2 332	4 807	-51,5%
<i>Текущи пасиви</i>	26 557	20 000	32,8%

Динамиката в паричните потоци по видове дейности се дължи основно на отложено плащане (в края на 2015 г.) към подизпълнители, което е реализирано през 2016 г. и неинкасирано вземане от основният клиент в края на 2016 г., което е инкасирано на 65,8% през м.януари и февруари 2017 г. По отношение на разчетите от инвестиционна дейност (основно дивидент), през 2015 г., този входящ поток е уреден чрез прихващане на задължение на компанията-майка към дъщерно дружество. Измененията по видове дейности са както следва:

Показатели	2016	2015	промяна, %
Паричен поток от оперативна дейност	(7 428)	13 203	-156,3%
Паричен поток от инвест. дейност	(161)	(732)	-78,0%
<i>в т.ч. дивидент</i>	947	0	<i>прихващане</i>
<i>постъпления/(предоставени) заеми</i>	(1 108)	(732)	51,4%
Нетна промяна в пари и парични еквив.	(7 589)	12 471	-160,9%
Пари и парични еквивал. в нач. на год.	15 280	2 177	601,9%
Печ.(заг.) от вал. преоц. на пар. средства	(104)	632	-116,5%
Пари и пар. еквивал. в края на периода	7 587	15 280	-50,3%

8. Информация за акциите на „Терем“ ЕАД през 2016 г.

Общият брой на акциите на „Терем“ ЕАД е 50 551 210 броя с номинална стойност от 1 лв. на акция. Всички акции са поименни, безналични, обикновени и неделими, съгласно Устава на дружеството. Всички акции са от един клас.

Акциите на „Терем“ ЕАД не се търгуват на фондови пазари и борси.

9. Наличие на клонове на предприемаческото "Терем" ЕАД не притежава клонове.

10. Информация, съгласно чл. 187д от Търговския закон „Терем“ ЕАД не притежава собствени акции от капитала на дружеството.

11. Информация, съгласно чл. 247 от Търговския закон

- *Възнаграждения, получени през годината от членовете на Съвета на директорите и изпълнителните директори*

Възнаграждението на членовете на Съвета на директорите на „Терем“ ЕАД се определя съгласно чл.33 от „Правилник за реда за упражняване правата на държавата в търговски дружества с държавно участие в капитала“, приети с ПМС № 112 от 23.05.2003 г.

През 2016 г. дружеството има едностепенна система на управление със Съвет на директорите от 5 члена. Възнагражденията на ключовия управленски персонал включват следните разходи:

	2016 BGN '000	2015 BGN '000
Краткосрочни възнаграждения:		
Заплати, включително бонуси	(185)	(183)
Разходи за социални осигуровки	(19)	(20)
Възнаграждения при прекратяване на договори	(3)	(16)
Общо възнаграждения	(207)	(219)

- *Придобити, притежавани и прехвърлени от членовете на Съвета на директорите акции на „Терем“ ЕАД*

През 2016 г. членовете на Съвета на директорите не са придобивали, прехвърляли и не притежават акции от капитала на „Терем“ ЕАД.

- *Права на членовете на Съвета на директорите да придобиват акции и облигации на дружеството*

В Устава на дружеството не са залегнали особени разпоредби, даващи право на членовете на Съвета на директорите да придобиват акции и облигации на дружеството.

- *Участие на членовете на Съвета на директорите в други търговски дружества*

Членовете на Съвета на директорите не участват като неограничено отговорни съдружници в други търговски дружества, не притежават повече от 25 на сто от капитала на друго дружество, както и не участват в управлението на други дружества или кооперации като прокуристи, управители или членове на Съвети, с изключение на: Румян Димитров Русев, който притежава 25% от капитала на „ПСИМАКС“ ООД (без стопанска дейност) и е управител на “БЛРС-2012” ЕООД, а Димитър Михайлов Михайлов е неограничено отговорен съдружник и притежава над 25% от „Марина М.71” ЕООД (без стопанска дейност).

12. Работа на Интегрираната система за управление (ИСУ) на дружеството, сертифицирана по ISO 9001:2008, ISO 14001:2009 и OHSAS 18001:2007

През 2016 г. ръководството на „Терем“ ЕАД планира и постави стратегическите и оперативни цели за работа на дружеството през следващите няколко години.

В тази връзка бяха формирани конкретни целите на ИСУ за 2016 г. и беше потвърдена Политиката на ИСУ за периода 2016 – 2018 година.

ИСУ беше усъвършенствана, като цялата актуализирана система за управление на качеството беше качена на вътрешния сайт на „Терем“ ЕАД. Това улесни достъпа до пълния комплект документи на системата. Поддържането на системата само в електронен вариант има предимства свързани с това, че справките стават винаги в реално време и отпадна поддържането на много голям обем документи на хартиен носител.

За постигане изискванията на стандартите и гарантиране развитието на ИСУ през 2016 г се проведеха два Прегледа на ръководството - през м.февруари и м. ноември и два вътрешни одита. Те позволиха да се запишат конкретни препоръки и коригиращи действия във връзка с развитието на системата.

На проведените надзорни одити на ИСУ на дружеството (през м. март 2016 г. по ISO 9001:2008 и през м.декември 2016 г. по ISO 14001:2009 и OHSAS 18001:2007) се потвърдиха притежаваните сертификати от дружеството за следващите периоди – ISO

9001:2008 (до май 2018 г.), ISO 14001:2009 (до септември 2018 г.) и OHSAS 18001:2007 (до януари 2019 г.).

През 2016 година има рекламация от страна на наш клиент – Министерство на отбраната, за договор, изпълняван през периода 2013 - 2015 г.

Дружеството поддържа нужната компетентност на специалистите ангажирани с дейността на ИСУ чрез ежегодното им обучение. През 2016 г. представителят на ръководството премина успешно 5-дневен курс за водещи одитори по ISO 9001:2015.

Развитието и усъвършенстването на Системата за управление на качеството на „Терем“ ЕАД е допълнителна гаранция за качеството, предоставяно на нашите клиенти.

13. Дейност в областта на информационните технологии

От началото на 2016 г. в дружеството ефективно се прилага деловодна информационна система АКСТЪР, която успешно е внедрена в края на 2015 г. Успешно проведените обучения, позволиха безпроблемна работа на потребителите и това спомогна за повишаване ефективността на цялостната информационна среда в предприятието. През 2016 г., провежданите ежедневна и системна поддръжка на информационните технологии и системите за управление на информационните ресурси, повишиха степента на сигурност и гарантираха надеждността на информационните системи по отношение на превеция от загуба на данни, както и възможността, при евентуална повреда, възникнала вследствие на форсмажорни обстоятелства, за минимизиране на времето за възстановяване на работещите сървъри като web, mail и други.

14. Вероятно бъдещо развитие на дружеството

През следващите три години (2017 – 2019) не се предвижда промяна в предмета на дейност на дружеството. Усилията ще бъдат насочени към увеличаване износа на специална и гражданска продукция, с което да се компенсира недостатъчния обем специализирана продукция за МО.

o *Планирана стопанска политика през следващата 2017 година*

През 2017 година дружеството ще провежда политика, насочена към търсене реализация на усвоените технологични практики и произвеждани от дружествата в групата продукти, осигуряване на оптимална натовареност на производствените им мощности, както и финансова устойчивост на група „Терем“.

Дружеството ще продължи да координира и насърчава дейностите по: модернизация на съществуващи изделия; изработване на нови изделия; демилитаризация и използване за граждански цели на военна техника.

Предвижда се оптимизиране числеността на персонала, като евентуални промени в организационната структура на „Терем“ ЕАД ще са продиктувани от мерки за повишаване ефективността на стопанската дейност. В това отношение ще се

предприемат и действия за повишаване квалификацията на персонала. В съответствие с приетия годишен план за обучение ще се проведе обучението на персонала и специалистите, ангажирани в Интегрираната система на управление на дружеството, сертифицирана по ISO 9001, ISO 14001 и OHSAS 18001.

15. Друга информация

- *Информация за сделки със свързани лица през 2016 г.*

През годината дружеството е сключило търговски сделки със следните свързани лица:

Дружество	Вид на свързаността
„Терем“ ЕАД	компания-майка
„Терем – КРЗ Флотски арсенал“ ЕООД	дъщерно дружество
„Терем – Летец“ ЕООД	дъщерно дружество
„Терем – Хан Крум“ ЕООД	дъщерно дружество
„Терем – Ивайло“ ЕООД	дъщерно дружество
„Терем – Овеч“ ЕООД	дъщерно дружество

През годината дружеството е предоставило заем на:

Дружество	Вид на свързаността
„ПРОНО“ ЕООД	дружество под общ (индиректен) контрол – общ принципал

Подборна информация за оборотите по сделките и за разчетите със свързаните лица е налична в оповестяването към индивидуалния годишен финансов отчет за 2016 г. (Приложение № 27).

- *Информация за сключване на сделки, които са извън обичайната дейност на дружеството или съществено се отклоняват от пазарните условия*

През 2016 г. “Терем” ЕАД не е сключвало сделки, в т.ч. и със свързани лица, които са извън обичайната дейност на дружеството или съществено се отклоняват от пазарните условия.

- *Информация за събития и показатели с необичаен за дружеството характер, които имат съществено влияние върху дейността му*

През 2016 г. в и за “Терем” ЕАД не са настъпили събития или показатели с необичаен характер, които да са съществени за дейността на предприятието, за реализираните от него приходи и съответно за извършените разходи през периода.

- *Информация за сделки, водени извънбалансово*

Издадените, в полза на контрагент на Дружеството, банкови гаранции към 31.12.2016 г. възлизат на 1 673 хил. лв. и са както следва:

Банка- издател	Сума на гаранцията BGN '000	В полза на:
Банка ДСК ЕАД	134	Министерство на отбраната
Банка ДСК ЕАД	1 539	Министерство на отбраната
Общо	1 673	

Издадените в полза на Министерство на отбраната гаранции са за добро изпълнение и за обезпечаване на авансово плащане по търговски договор. Издадените банкови гаранции са със срок на валидност до 20.12.2017 г. (30 дни след срока на договора).

○ *Чужди активи на отговорно пазене*

Към 31.12.2016 г. няма приети за съхранение чужди активи в складовете и офиса на дружеството.

○ *Информация относно сключените от дружеството, в качеството на заемополучател, договори за заем.*

Към 31.12.2015г. дружеството няма сключени договори за овърдрафт или инвестиционен кредит с банкови или финансови организации.

○ *Информация относно сключените от дружеството, в качеството му на заемодател, договори за заем.*

Дружеството е предоставило заеми само на свързани лица (в т.ч. и под общ контрол), като информацията е налична в оповестяването към индивидуалния годишен финансов отчет за 2016 г. (Приложение № 27). Годишният лихвен процент по тези заеми е 3,5% при лихвена конвенция 360/360.

○ *Информация за по-рано публикувани прогнози за финансовия резултат за 2016 г.*

Дружеството не е публикувало прогнозни резултати от дейността за текущата финансова година (2016 г.), поради което не може да бъде направено сравнение и съответно анализ на съотношението между постигнатите резултати и по-рано публикувани прогнози за тях.

○ *Информация за политиката по управление на финансовите ресурси.*

Дейността на дружеството през 2016 г. се е финансирала само със собствени средства, в резултат на постъпления от оперативната дейност. По отношение на паричните си средства, дружеството спазва разпоредбите на Постановление №127/27.05.2013 г. на Министерския съвет.

○ *Информация за настъпили промени през 2016 г. в основните принципи за управление*

През 2016 г. не са настъпили промени в основните принципи за управление на дружеството.

o *Информация за настоящи и бъдещи инвестиционни намерения*

Дружеството разполага с достатъчен финансов ресурс (собствени средства), но през 2016 г. не са реализирани значими инвестиционни проекти, както и не са планирани такива намерения за 2017 г.

o *Информация за висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания в размер най-малко 10 на сто от собствения капитал на Дружеството.*

„Терем“ ЕАД няма висящи съдебни, административни или арбитражни производства, касаещи задължения или вземания в размер най-малко 10 на сто от собствения капитал на дружеството. Общата стойност на задълженията или вземанията на дружеството по всички образувани производства не надхвърля 10 на сто от собствения капитал на предприятието.

16. Корпоративно управление

Дружеството не представя декларация за корпоративно управление, по смисъла на чл.100н, ал.8 от ЗППЦК, тъй като чл.20 от Директива 2013/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно годишните финансови отчети, консолидираните финансови отчети и свързани с тях доклади на някои видове предприятия и за изменение на Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 78/660/ЕИО на Съвета, касае дружества, чиито ценни книжа се търгуват на регулиран пазар – акциите на „Терем“ ЕАД не се търгуват на регулиран пазар.

„Терем“ ЕАД счита, че ефективното прилагане на добрите практики за корпоративно управление допринасят за постигане на устойчив растеж и дългосрочните цели на Дружеството, както и за установяване на прозрачни и честни взаимоотношения с всички заинтересовани страни.

„Терем“ ЕАД поддържа и развива интегрирана система за управление в съответствие с водещи международни стандарти по качество (ISO 9001), околна среда (ISO 14001), здраве и безопасност при работа (OHSAS 18001).

Съветът на директорите на „Терем“ ЕАД се състои от 5 (пет) члена, които са избирани от Общото събрание – едноличният собственик на капитала, за определен мандат.

Съветът на директорите изпълнява своята дейност в съответствие с Устава на Еднолично акционерно дружество „Терем“ ЕАД и Правила за работата на Съвета на директорите на „Терем“ ЕАД.

Членовете на Съвета на директорите в своята дейност прилагат принципа за избягване и недопускане на реален или потенциален конфликт на интереси.

Настоящият доклад е одобрен и приет от Съвета на директорите на 30.03.2017 г.

инж. Христо Богданов
Изпълнителен директор
на „Терем“ ЕАД